

pasiliegame. Nesupa jis mus kaip jūrų bangos laivelį. Mes plaukiame jo nešami, siekdami savo tikslų.

Viltungumas todėl nėra dalykas, kuriuo ir galima nesirūpinti. Jis yra ta būseną, kuri kiekvienam būtinai reikalinga. Tiktai viltungume gali augti, klestėti, žydėti visi žmoniškumo žiedai. Tik su juo mes galime išeiti iš gyvenimo sunkenybių. Viltungumo nešami, mes išvengsime šiųjų slėgimus. Jis gali mus kelti aukštyn kaip kokie galingumo sparnai.

O yra galima kiekvienam būti viltungam. Tik reikia pasistengt numanyti tai, kas visa tvarko ir valdo. Reikia surasti santykį su Juo, kurs mūsų esmės pradžia ir pagrindas yra. Nusimanant Jojo prieglobstyje, mummyse sušvinta viltungumas kaip giedrusis rytas. Ir mes žengiame savo gyvenimo taku visą savo amžiaus dieną kaip tikri laimėtojai.

*Vydūnas, RAŠTAI, III t.
„Darbymetis“, 1925 m. Nr. 9. p. 1-6.*

Parengė T. Stanikas. Vilnius, 2017

Vydūno draugija

VILTINGUMAS

Amžinai supasi žmonės tarp vilties ir apsvylimo, tarp viltungumo ir nusiminimo. Tai žiūri į busimąjį laiką, iš jo laukdami aukščiausios laimės, tai vėl jo bijo kaip visų skaudžių patyrimų skleidėjo.

Kalbama ir apie optimizmą bei pesimizmą. Atsistoja žmonės ir peikia optimizmą. Sako, optimistai greit apsvilią. Ir tada nieko nebegali veikti. Todėl jų nusistatymas esąs kenksmingas ne vien jiems patiems, bet ir kitiems. Daug geriau esą pesimistu būti ir tokiu pasitikti naujus laikus.

Bet patyrimas parodo visai kita ką. Viltungasis žmogus, optimistas, visumet pasilieka tokiu, nors ir neįvyktų tatau, ko laukia. Vis iš naujo jis iškelia aukštai savo viltį. Ir taip jis žengia tolyn gyvenimo taku kaip koks laimėtojas.

Visiškai kitaip gyvena pesimistas. Suniuręs jis žiūri į ateitį. Ir nuolatai ragina apsisaugoti. O klausas, kodėl jau reikia taip labai saugoties, atsako, kad neapsiviltume! Didis jau ir dalykas, kad žmogus kartą apsvilia! Nors pesimistas parodytų, kaip geriau sutvarkius gyvenimą! Tada jau iš anksto būtų galima džiaugties tuo, kas bus. Bet pesimistas to nenori. Jis nuolatai ieško to, kas būtų skaudu patirti. Ir nuolatai stengiasi parodyti tai, ko reikia bijoti. Nuolatai kaupia aplink save tamsumą ir negalią. Todėl jam ir nėra apsvylimų. Jis yra nuolatai apsvylęs.

Teisybė berods yra, kad tūli žmonės gyvena nieku nesirūpindami. Vos dienos bėgį jų žvilgis numato. Todėl ir taip

dažnai įklimpsta į visokius vargus. Ir pesimistams labai smagu pasakyti: „Štai, ar nesakiau! Optimizmas yra žalingas!”

Bet juk tai visai nebuvo optimizmas. Ir negali būt vadinami minimi žmonės viltingais. Jie yra nerūpestingi, gal ir tušgalviai arba vėjo leketai. Jiems nepareina į galvą, kaip gyventi reikėtų, kas galėtų įvykti. Jie nepasistengia tvarkyti savo gyvenimą.

Viltingi žmonės, optimistai, yra visai kitokie. Jie yra galingi visokiems įvykiams pakęsti. Juose yra gyvas tarsi koks jėgų šaltinis, kurs užkastas dar kuo galingiau prasimuša. Todėl tikrieji optimistai ir niekumet nesukiūžta, nors gyvenimo sunkenybės ant jų užgriūtų.

Viltingumas yra žmogaus gyvenimui reikalingiausia būseną. Ji sukelia visas žmogaus jėgas. Kur vilties yra, čia tuojau matyti ir gyvumas, toliau ir veiklumas. Iš tikrųjų ir nėra žmonių be vilties. Tik viltis juose nelygi. Kurie be vilties žudosi, gyvena ta viltimi, kad mirus būsią geriau. O ir čia apsilivia.

Viltingi yra ir vėjo vaikai bei pesimistai. Be vilties gyvendamas, žmogus savaimė mirytų. Skirtumas tarp šių rūšių žmonių randasi tame, kad anie visai nemąsto apie būsimą laiką, o pesimistai — vien apie tai, kas jiems galėtų sugriauti ir menkiausią viltį.

Todėl abi rūši gyvenimui gero neatneša. Ir gyvenimo srovė netrukus išmeta pirma — pesimistus. Gyvenimo srovė renka jėgas. Tinkamosios plaukia. Todėl jos ir srovės nešamos, netinkamosios išplaunamos. Greičiau dar už pesimistus išlieka vėjo leketai. Nors ir jie skęsta neišmokdami naudoties protu. Bet nėra tai jiems taip skaudu kaip nusiminusiems.

Viltingumas yra žmogaus esmės ypatybė. Gyvenime ta esmė

pasirodo galingiausiu veiksmu. Ir ji veikia nuolatai. Kaip ji tik pradeda santykiuoti su pasauliu ir jo turiniu, ji kuria iš savo patyrimo jėgų branduolus, būtent mintis. Pradžioje jos silpnos. Bet iš lengvo jos stiprėja. Ir tada aplinkuma ir visas gyvenimas virsta tokiu, kokios yra kiekvieno žmogaus mintys, jų dvasios jėgų branduolai.

Šitą reikėtų žmonėms pagaliau žinoti! Ir atitinkamai gyventi. Daug tikslingiau jie tada manytų ir apsireikštų. Suprastų, kad gyvenimas neatplaukia prieš juos kaip kokia srovė iš kalno, bet kad jis plūsta iš jų dvasios-sielos, kad kiekvienas savo dvasios-sielos gyvumu ir budrumu kuria gyvenimą.

Yra iš tikrųjų taip, kad gyvenimas tokiu pasidaro, kaip žmogus mąsto, kaip jis savo sieloje stengiasi jį nujausti ir vaizduoti. Kas įvyksta, kas kiekvienam atsitinka, yra jo paties prirengta. Taip sako išminčiai. Ir nereikėtų toki tvirtinimą lengva širdimi sviesti į šalį. Jis apmąstyti labai ir gyventinas.

Viltingu tapti yra todėl kiekvienam siekinys. Kurs yra viltingas, negyvena be apmąstymo. Jis nuolatai ieško to, kas žmogaus gyvenimui galėtų būti geriausia. Ir taip mąstydamas, jis tai ir kuria. Jo dvasios-sielos srityje aušta tarsi naujas, gražus gyvenimas. Toliau iš lengvo jisai randasi ir jusnių pasaulyje.

Viltingasis žmogus gyvena kitame ore, kitoj šviesoje kaip kiti. Jo artybėje yra šviesu, šilta, tyru. Aiškiai jaučiama, kad iš jo gyvenimui teikiama, kas jam reikalinga. Kad vėjavaikių aplinkuma tuščia, pesimistų artybė tamsi, šalta yra, viltingųjų aplinkuma yra saulėta, gaivi. Viltingumas yra tikras palaiminimas. Viltingi būdami, mes tarsi viršum gyvenimo